

INFO

**Každý pátek
v postní době křížová cesta
v kapucínském kostele
po večerní mši svaté.**

**Biblická a katechetická
hodina se koná v úterý po
večerní mši svaté od 17.45.**

Biblická hodina:

úterý 13. března
úterý 27. března

Katechetická hodina:

úterý 6. března
úterý 20. března

**Nové číslo,
na které můžete volat, je toto:**

731 518 750

**Je to mobilní číslo
v síti T-Mobile.**

Pravidelný pořad bohoslužeb

v Mělníku a okolí

Neděle:

8.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce

9.30 - kostel sv. Petra a Pavla
(Na Vyhlídce)

11.00 - kostel Narození Panny
Marie v Záboří

18.00 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Úterý:

17.00 - kostel kapucínů (nám. Míru)

Středa:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Čtvrtek:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

Pátek:

16.30 - kostel kapucínů (nám. Míru)
- adorace nejsvětější svátosti

17.00 - mše sv.

Sobota:

7.30 - kostel sv. Ludmily
(Pražská ulice)

17.00 - kostel sv. Václava ve Vysoké
(mše s nedělní platností)

První sobota v měsíci

18.00 - kostel sv. Vavřince na Pšovce
(mše sv. s mariánskou pobožností)

Mělník

Pšovka

Záboří

Vysoká

Šemanovice

Medonosy

O postní době

Jaká je její náplň? Název „postní“ necharakterizuje vlastně vše - dnes je skutečný půst jeden den z celého čtyřicetidenní - na Popelčnický středu. Ale co s těmi zbývajícími dny, které postem v plném slova smyslu nejsou? Někdo si v té době ledacos odřekne, ukáží se. Ale proč to vlastně dělat?

Začneme od konce postní doby - od Velikonoc, na něž je postní doba přípravou. Ty jsou to ústředními svátky liturgického roku. Ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista spočívá jádro celého křesťanství. A křesťanské velikonoce jsou vlastně formou určitého dramatu, hry v nejvznešenějším slova smyslu, kterou je liturgie. Slavení velikonoce tak vede k prožití podstatných zastavení na cestě Boží záchrany, podstatné body dějin spásy, totiž vyvedení z Egypta, záchranu beránkem, jehož krví byly pomazány veřeje, soud, utrpení, smrt a vzkříšení pravého velikonočního beránka - Krista. A liturgie je dramatem, do něhož má být „divák“, tedy křesťan, vtažen: má se ho zúčastnit, aby měl podíl nejen na plodech této „hry“, tedy liturgie, ale i na plodech skutečné původní události - vykupitelského díla Ježíše Krista. Křesťan ovšem už jednou byl zásadně „vzat do hry“, a to svým křtem. Křest je ponořením do Ježíše Krista a v něm do Trojice, ponořením do smrti a vzkříšení Krista, což je opisný výraz pro tajemství vykoupení, jehož výsledkem je, že jsme Boží děti, že jsme synové, a tím i dědicové skrze Boha (Gal 4,7).

Není potom divné, že jedním z hlavních úkolů postní doby je právě příprava katechumenů (čekatelů) na křest, lépe řečeno vrchol této dlouhodobé přípravy. Pro křesťanskou obec je potom i výzvou, aby se za katechumeny modlila, aby se tak i vnitřně připravovala na jejich duchovní, nikoliv jen společenské, přijetí do svého středu.

Ale vraťme se ještě k chápání velikonoce jako liturgie - hry. Křesťan byl jednou provždy „pronesen“ koupelí znovuzrození. Ale tento fakt, navěky platný, má pronikat do jeho vědomí, které je stále zanášeno vším možným i nemožným, Božím i hříšným. Musí se tedy k této základní skutečnosti vracet, aby měl jako svobodný, rozumný, jednající tvor ze své vůle účast na tajemství Kristovy smrti a vzkříšení - jinými slovy, aby vědomě uchopil skutečnost svého křtu a aby jej uskutečňoval. K tomu mu má pomoci každoroční prožití Velikonoc. Účast křesťana na velikonoční slavnosti má totiž pro něj vyvrcholit obnovou křestního slibu v liturgii velikonoční noci. Ježíšovo utrpení, smrt a vzkříšení se totiž stalo pro nás plně platným právě naším křtem - tím se v nás uskutečnilo tajemství vykoupení. Obnovou křestního slibu si tento nejzávažnější fakt i závazek (a svazek) svého života chceme uvědomit a znovu jej prožít. To ovšem nejde ve dvou nebo třech minutách, v čase, v němž obnova při liturgii velikonoční noci proběhne. A tak na tuto obnovu nás připravuje nejen liturgie velikonočního třídní, ale právě celá postní doba.

V čem se tedy může tato příprava postní dobou uskutečňovat?

- odřeknutím si postem toho, co nás zdržuje a poutá, se uvolňujeme pro Boha,
- zřeknutím se něčeho ve prospěch bližních realizujeme základní přikázání lásky a ztotožňujeme se s Kristem
- větší pozorností vůči Božím slovu vnikáme hlouběji do tajemství Božího jednání s lidmi,
- hlubší a plnější modlitbou se sblížíme s Bohem, naším Otcem,
- rozjímáním Kristova utrpení, například v křížové cestě, se snažíme nejen vidět velikost Boží lásky, ale také pochopit, že cesta spásy (ke vzkříšení) vede přes kříž,
- pokáním, které vrcholí ve svátosti smíření, děláme svůj obrat k Bohu, ke Kristově cestě, rozcházíme se s hříchem, nastupujeme cestu nápravy, vracíme se do křestního stavu Božích dětí.

Zřeknutím se zla a vyznáním víry při obnově křestního slibu ve velikonoční noci potom korunujeme naši postní „práci“ a dáváme Bohu prostor, aby v nás mohl konat své velké činy, aby v nás projevil svou sílu, tu sílu, kterou Krista vzkřísil z mrtvých (Ef 1,19-20).

P. Aleš Opatrný

Římskokatolická farnost Proboštství Mělník

Na Vyhlídce 18, 276 01 Mělník, mobil: 731 518 750

Spravujeme též farnosti: Mělník - Pšovka, Záboří, Vysoká, Šemanovice, Medonosy.

Duchovní správu zabezpečují Misionáři Matky Boží z La Saletty: P. Jacek Zyzak, MS; P. Mirosław Materko, MS

Více o nás a o naší farnosti: www.saletini.cz

Na Vaše příspěvky do tohoto zpravodaje se těšíme na adrese: farnostmelnik@quick.cz; saletini@seznam.cz.
Můžete je také osobně předat duchovním správcům.

POSTNÍ DOBA

Čím můžeme naplnit příštích čtyřicet dní? V čem pro nás může být smysl postní doby? Život křesťana obsahuje tři základní vztahy: vůči Bohu, vůči bližnímu, k sobě samému. A tyto vztahy stále potřebují ozdravení. To ale nezačne zřejmě tím, že si zarputile něco odřeknu a budu stále myslet na to, jak mi to chybí. Začátek ozdravování, obnovy, může být v tom, že se pokusím v postě svůj život zjednodušit, oprostít od mnohých přítěží... Budu jej oprostovat od toho, co je přebytečné a zbytečné, i když to jinak považuji, nebo se to považuje, za normální.

Měl bych se tak stát volnějším. Ale to nestačí. Mluvili jsme o třech základních vztazích, které je třeba ozdravovat. A kvůli tomu je třeba nejprve vzít Boha, bližního i sebe vážně. Vypadnout z mnoha schémat a automatismů života a lépe pochopit, kdo je Bůh, kdo je bližní, kdo jsem já - a jaké jsou před Bohem a podle Boha oprávněné požadavky každého z těchto tří jmenovaných. To vlastně znamená znovu odkrývat řád Boží, v němž má Bůh, bližní i já sám své místo. Hřích totiž tento řád zatemňuje a převrací a já se tedy mám pokoušet skrze Krista znovu „správně vidět“. To „správně“ se zřejmě také bude krýt se základním Božím postojem vůči člověku a současně s největší lidskou schopností - s láskou. S láskou vůči člověku i Bohu.

Můžeme tedy říci, že půst má být dobou oprostování se od zbytečného, dále dobou pravdy a dobou lásky. Rozhodně ne dobou agrese - ani vůči bližnímu, kterého bychom trestali místo sebe, ani vůči sobě samotnému. Agrese roste z pocitu nesnesitelnosti, a to buď nesnesitelnosti bližního pro nás, nebo z nesnesitelnosti sebe sama. Ale Bůh nás snáší - nás osobně i každého z bližních, a tak je jisté, že i my se máme pokusit o podobné...

Modlitba, půst a almužna jsou prastaré křesťanské postní praktiky. Mohou být i pro nás vhodnými nástroji - ale ne cíli! Modlitba jako cesta k bytí s Otcem a k přeorganizování našeho života podle Boha. Tedy modlitba, která nás s Otcem spojuje a která skýtá možnost vše důležité v našem životě s ním probrat, přezkoumat před jeho tvář. A v neposlední řadě modlitba jako projev lásky k bližnímu, tedy modlitba za vlastní i cizí, za známé i neznámé lidi, kterým tato služba může prospět.

Půst zdaleka není jen odepřením si jídla. Půst jako zřeknutí se čehokoli, co je v mém životě postradatelné, zbytečné nebo překážející. A půst jako zřeknutí se toho, co je pro mne postradatelné a co může obohatit potřebného bližního. A to jsme u třetího bodu - u almužny. Je to slovo dnes cizí. Ale i dnes je nerovnost mezi lidmi. Je to jak nerovnost ekonomická (nemocní, důchodci, lidé s nižším vzděláním, rodiny s dětmi), tak nerovnost co do pocitu štěstí, užitečnosti, lidských kontaktů. Dávat sebe, svůj čas, zájem, trpělivost těm, kteří to potřebují, počínaje od

vlastních dětí, manželů, rodičů, až po lidi osamělé, nešťastné, trpící, únavné, to je také almužna.

Postní doba není dobou chmurného odříkání, ani dobou neustálého přemítání nad utrpením Páně, i když to mnohdy křížové cesty a postní písně navozují. Přečteme-li si v misálu liturgické texty postních nedělí, uvidíme, že jde spíš o dobu prohloubení, obnovy, přibližování se k Otci skrze Krista, který k nám v Písmu mluví. Je to doba vytrvalé, ale radostné práce, která by měla vyústit v našem smíření s Bohem a v obnově křestního slibu v liturgii Velké noci.

P. A. Opatrný

Kněžna Ludmila, světice původem ze Pšova, a její kostel na Mělníce

Kněžna Ludmila, první česká světice, pocházela z hradiště Pšov, které bylo předchůdcem hradu Mělník a později i stejnojmenného města. Ludmila byla dcerou pšovského knížete Slavibora a jeho manželky Lidoslavy. Se svým manželem, českým knížetem Bořivojem z rodu Přemyslovců, přijala v 9. století od arcibiskupa Metoděje na Velké Moravě křest a zasloužila se následně o zavádění křesťanství v Čechách. S jejím životem jsou spojena zejména tři místa: Pšov (Mělník), Tetín a Praha. Její mučednická smrt měla velký význam pro naši kulturu, dala vzniknout nejstarším literárním útvarům – legendám. Život kněžny – světice Ludmily – měl velkou odezvu též mezi lidem.

Ještě v 19. století se vyprávěly na Mělníce pověsti, které měly vztah k jejímu rodišti. Jedna z nich se váže k místu, kde dnes stojí jí zasvěcený kostel. Tam prý na paloučku odpočívala, když jako křesťanka nebyla vpuštěna do tehdy ještě pohanského města. Trávník na tom místě býval potom i v zimě zelený. Další pověst jí klade do úst předpověď, že za setrvávání v pohanské modloslužbě se Mělník dočká životodárné vláhy v širém kraji vždy jako poslední. Památku svaté Ludmily připomíná na Mělníce kaple ve zdejších zámku, údajné místo jejího narození, a již zmíněný kostelík na Pražském předměstí, o jehož historii budou následující řádky.

Kostel (původně však byl zamýšlen špitál pro chudé lidi) byl postaven na místě domu, který věnovala i s přílehlou zahradou městu k jeho výstavbě roku 1583 zdejší měšťanka Ludmila Mettelicová, vdova po prvním císařském rychtáři Hronu Divickém z Divic. Stalo se tak na přímělu podkomořího královny Eleonory Humprechta Černína z Chudenic. Donátorka se uskutečnění svého záměru nedočkala, zemřela krátce před 22. červnem 1584. Práce na stavbě kostela byly zahájeny ještě téhož roku a špely poměrně rychle ke zdárnému dokončení tak, že v září 1585 mohl být kostel vysvěcen strýcem mělnického děkana Martina Píseckého, Ondřejem Píseckým z Dúbravic. Mělnickým se Ondřej tak zalíbil, že by ho bývali rádi přijali za svého děkana. On však zdvořile nabídku odmítnul s tím, že nechce opustit své dúbřavické ovečky.

Za třicetileté války (1618–1648) zničili Švédové, kteří se roku 1639 zmocnili Mělníka, Pražské předměstí a s ním i kostel sv. Ludmily. Teprve

roku 1673 bylo přikročeno k jeho obnově pod vedením Francesca Cerasolly, stavitele a měšťana města Mladé Boleslavi. V roce 1675 byl na obnovenou sanktusovou věžičku vsazen do hrotnice konečně kříž, čímž byla zevně oprava dokončena. Uvnitř kostela ještě chyběla cihelná dlažba, lavice a snad i další zařízení. K dokončení interiéru kostela došlo teprve na naléhání tehdejšího mělnického děkana Václava Aloise Skobise roku 1683. Tehdy byl také kostel se svolením biskupa Jaroslava Františka Sternberga 8. listopadu výše uvedeným děkanem vysvěcen. Velké prodlení při uvádění této stavby v život lze vysvětlit nejen důsledky třicetileté války, ale též morovou epidemií, která se v roce 1680 nevyhnula ani Mělníku, a několika požáry města (1646, 1652), zejména však dvěma ohni v roce 1681 (5. května a 8. července). Tehdy pravděpodobně měl kostel kromě věžičky nad presbytářem (sanktusky) ještě věž pro dva větší zvony, které přečkaly zkázu kostela. Až roku 1754 (možná i později) byl neznámým mistrem tesařem, o němž víme jen to, že dostal za svou práci 35 zlatých a půl sudu vína, postaven přístavek k lodi kostela pro zvonové stolice. Tento přístavek byl stržen při restaurování kostela roku 1906. K umístění dvou zvonů, z nichž se dosud zachoval pouze větší (dílo Brikcího z Cimperka) datovaný rokem 1598, sloužila pravděpodobně v minulosti izolovaně stojící zvonice. Její spodní část byla používána jako kostnice. Tato stavba byla odstraněna roku 1828 při rozšiřování hřbitova. Kostel sv. Ludmily byl v archivních pramenech veden jako pohřební. Tuto funkci plnil pravděpodobně od svého vzniku až do sedmdesátých let 20. století, kdy byly pohřební průvody vypravované odsud na obecní hřbitov sv. Václava na Pražské ulici, zapovězeny. Již v 18. století byl původní dřevěný záklopový strop kostela ve špatném stavu, a proto bylo rozhodnuto (jistě též v souladu s tereziánským nařízením zakazujícím stavby dřevěných stropů, častých příčin ohňů) o jeho snesení a opatření lodi kostela valenou klenbou s lunetami. Došlo k tomu roku 1789. Za tím účelem musely být obvodové zdi lodi posíleny nově přizděnými vnitřními pilíři. Toto řešení se později ukázalo nedostatečným (pilíře nebyly schopny zabezpečit těžkou klenbu) a vedlo opět k havarijnímu stavu kostela, zvláště když o stavbu nebylo řádně pečováno a střecha postrádala ne jeden šindel. K zhoršení stavu přispěla i skutečnost, že hřbitov u kostela sv. Ludmily přestal roku 1880 sloužit svému účelu a byl dán do klidu. Sakristie zchátrala, zvonice zpusťla a konečně prasklo i klenutí lodě, takže byla ohrožena bezpečnost návštěvníků. Proto byl roku 1895 kostel uzavřen a pohřby z města byly vypravovány z prostoru mezi dvěma pilíři vrat vchodu na hřbitov nesoucími empírové vázy. Pouze kněz směl vstoupit do sakristie za účelem převléknutí.

Pokračování příště...
František Purš

POSTNÍ SBÍRKA 2012

Původ této postní sbírky je v Německu. Během postní doby se celá rodina nebo jednotlivci zřikají části svého nadbytku a šetří do sáčků, které přinesou na květnou neděli do kostela. Ty jsou pak společně s obětními dary nesený k oltáři.

Nyní však k pojmu nadbytek - každý si jistě uvědomuje, které výdaje jsou pro jeho život postradatelné - ať už to jsou peníze za sladkosti, kosmetiku, alkohol apod. V dnešní době se máme dobře a půst se pro leckoho stává pouhým koloritem, tak jako k této postní době patří fialová barva. Umíme si také odříct to, co už nemusíme mít, trochu se uskromnit, a peníze ušetřené za tyto věci uložit do sáčku?

Milí farníci, rozhodli jsme se, že každý rok vyhlášenou postní sbírku věnujeme postupně jedné naší farnosti. Vloni to byla farnost Zábory, v letošním roce to bude Vysoká.

V našich inventářích se nenacházejí jen hodnotné, ale i krásné kulturní památky. Každá z těchto věcí by si zasloužila opravu, ale bohužel tolik finančních prostředků není. Obraz, který se našel při úklidu hřbitovní kaple s márníci ve Vysoké byl velmi dobře ohodnocen památkáři. Jelikož je obraz velmi zničený, rozhodli jsme se vybrané peníze ze sbírky použít na jeho zrestaurování.

Jedná se o barokní obraz – olej na plátně o rozměru 85x100cm zatím neznámého autora. Je možné, že po odkrytí nánosu barev a špíny zjistíme víc. A možná bude i prohlášen za kulturní památku. I kdyby se tak nestalo, vy všichni, kteří v rámci postní sbírky věnujete nejmenší finanční obnos, pomůžete zachránit odkaz minulosti.

P. Jacek

Katechismus katolické církve

1095: církev, zvláště v adventní a postní době a především při velikonoční vigílii, znovu čte a prožívá všechny tyto velké události dějin spásy „dnes“, tedy v přítomné chvíli své liturgie.

1430 Ježíšova výzva k obrácení a k pokání, jako již u proroků, nemíří především na vnější skutky, „žíněné roucho a popel“, posty a umrtvování, nýbrž na obrácení srdce, na vnitřní pokání. Bez něho zůstávají kající skutky neplodné a lživé; vnitřní obrácení naopak nutí k tomu, aby se tento postoj projevil navenek, kajícími úkony a skutky.

1434 Vnitřní pokání křesťana může mít velmi rozmanité projevy. Písmo i Otcové zdůrazňují zvláště tři způsoby: půst, modlitbu, almužnu, které vyjadřují obrácení ve vztahu k sobě samému, ve vztahu k Bohu a ve vztahu k druhým. Vedle radikálního očištění, jaké působí křest nebo mučednictví, označují jako prostředek k odpuštění hříchů vynaložené úsilí na smíření s bližním, kající slzy, starost o spásu bližního, přímělu svatých a skutky lásky, která „přikrývá všechny hříchy“. (1 Petr 4,8)

1438 Doby a dny pokání během liturgického roku (postní doba, každý pátek na památku smrti Páně) jsou závažné chvíle kající praxe církve. Tato období jsou zvláště vhodná pro duchovní cvičení, kající obřady, pouti na znamení pokání, dobrovolná odříkání, jako je půst a almužna, dělení se s bratry (charitativní a misijní díla).

1969 Nový zákon koná skutky zbožnosti: almužnu, modlitbu a půst a zaměřuje je k „Otci, který vidí i to, co je skryté“, a ne, aby „je ukazovali lidem“.

2015 Cesta dokonalosti prochází křížem. Bez odříkání a bez duchovního boje není svatosti. Duchovní pokrok vyžaduje askezi a umrtvování, které postupně vedou k životu v pokoji a v radosti blahoslavenství: „Kdo stoupá, nikdy nepřestává znovu a znovu začínat; nikdy s těmi začátky neskončí. Ten, kdo stoupá, nikdy nepřestává toužit po tom, co už zná.“ (Sv. Řehoř z Nyssy)

Kdo stoupá vzhůru, neskončí nikdy se začínáním. Stále znovu a znovu nově vykračuje. (začíná nově vykřáčovat) Ten, kdo vystupuje vzhůru, nikdy nepřestává toužit po tom, co už ve svém srdci má. (Podle sv. Řehoře z Nyssy)

2043 Páté (církvní) prikázání (zachovávat stanovené posty) zajišťuje prostor pro askezi a pokání, které nás připravují na liturgické svátky; přispívají k tomu, abychom dovedli získat nadvládu nad svými pudry a svobodu srdce.